

Rural Development: Applied Agriculture

(3 Hours)

Marks 100

**N.B. : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.**

Q. 1. What is Animal Husbandry? Explain the importance of Animal Husbandry in rural development.

OR

Explain the importance of Sheep rearing in rural development.

Q. 2. State the necessary factors for the development of poultry farming business.

OR

State the importance of poultry farming business in rural development.

Q. 3. Explain the concept of fishing; review the various methods of fish preservation.

OR

Explain the importance of brackish water fishing, by explaining its importance.

Q. 4. What is meant by Agro-allied sector businesses? Explain the importance of Agro-allied sector businesses in rural development.

OR

Explain the importance of processing of products in agro-allied sectors in rural development.

Q. 5. Write short notes. (Any two)

- a. Various types of Poultry.
- b. Government schemes for fish farming.
- c. Reasons of low productivity of Indian cattle.
- d. Confined Goat Farming

*****

मराठी अनुवाद

(३ तास)

१०० गुण

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १. पशुसंवर्धन म्हणजे काय? पशुसंवर्धनचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

मेष पालनाचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. २. कुक्कुटपालन व्यवसायाच्या विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक सांगा.

किंवा

ग्रामीण विकासामध्ये कुक्कुटपालन व्यवसायाचे महत्त्व सांगा.

प्र. ३. मासेमारी संकल्पना स्पष्ट करून, मासे टिकविण्याच्या विविध पद्धतींचा आढावा घ्या.

किंवा

निमखाऱ्या पाण्यातील मासेमारी संकल्पना स्पष्ट करून निमखाऱ्या पाण्यातील मासेमारी व्यवसायाचे महत्त्व विशद करा.

प्र. ४. शेती पूरक म्हणजे काय? शेती पूरक उद्योगांचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व विशद करा.

किंवा

कृषी-संलग्न क्षेत्रातील उत्पादनांवरील प्रक्रियेचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व विशद करा.

प्र. ५. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

१. पोल्ट्रीचे विविध प्रकार
२. मत्स्यशेतीसाठी सरकारी योजना
३. भारतीय गुरांच्या कमी उत्पादकतेची कारणे.
४. बंदिस्त शेळीपालन

*****